

«Niemand leert je

Beginnende leerkrachten maken voor de eerste keer de start van een schooljaar mee. De eerste les geven, afspraken maken, een beetje bang zijn... Hoe hebben ze het overleefd?

Luc Dierckx

«Dat ik aan sport doe, breekt het ijs»

Brecht Vanwynsberghe, 24 jaar, leraar technische vakken elektriciteit-elektronica-elektromechanica

«Ga maar zitten.» Mmm, dat klonk te stil. Forser: «Mijn naam is Brecht Vanwynsberghe en ik ben jullie nieuwe leraar elektriciteit.» Die banken staan nog precies als toen. Vijf jaar geleden zat ik daar, aan de andere kant. Geen meisjes. Industriële richtingen blijven een mannenzaak. De leerlingen hebben geen speciale blik in de ogen, ze kijken me aan alsof ik dit al jaren doe. Die op de derde rij haalt een nagelnieuwe lat uit de plastic hoes. Ik voel me een beetje als die lat. Splinternieuw, maar klaar voor gebruik.

Pint drinken

«Bij 'Dat wordt belangrijk voor het examen' komen de fluostiften spontaan naar boven. Ze zijn gemotiveerd. Ze mogen mij wel. Dat ik

aan sport doe, breekt het ijs. Maar zelfs al zouden ze dat voorstellen, dan nog ging ik geen pint met hen drinken. Ik wil niet dat ze me op de schouder komen kloppen of me bij mijn voornaam aanspreken. De touwtjes losser maken, daar is nog heel veel tijd voor.

Ik maak in mijn eerste les al een fout. Ze merken het op, maar niemand lacht. Bij een oudere beginnende leerkracht, zouden ze meteen aan zijn vakkennis twijfelen. In januari start ik mijn opleiding voor het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid. Voorlopig stem ik mij af op de goede en slechte voorbeelden van mijn leraren destijds. Mijn eerste lesvoorbereidingen ontstaan in een recordtempo, want ik wist niet vooraf dat ik in het Provinciaal Technisch Instituut van Kortrijk kon beginnen.»

GEWOGEN: 7 / 10

Zineb (13): «Zijn kledij is niet belangrijk, als hij maar goed lesgeeft.»

Kahlid (14): «Ik ben wel benieuwd naar wat zijn hobby's zijn. Daar heeft hij niks over verteld.»

Rachida (14): «Kerim, da's toch een Arabische naam, waarom zegt hij niet waar hij vandaan komt?»

Söner (14): «Van mij krijgt hij zeven op tien.»

Luc Dierckx

«Weer zo'n sukkelaar»

Kerim Koytaviloglu, 22 jaar, leraar wiskunde-Nederlands-aardrijkskunde-biologie-geschiedenis (regent)

Kerim zet zijn naam op het bord in klas 149 van het Koninklijk Atheneum in Hoboken. «Hier spreek je de leerkrachten met hun familienaam aan, maar voor mij mag je een uitzondering maken», zegt hij. «Ik kom niet naar school voor mezelf, maar voor jullie, wij zijn in de eerste plaats mensen, een beetje vrienden.» Tien namen staan op zijn lijst. Söner, Hasret, Khalid, Salima en Zineb zijn er al. Yakup, Hamsah, en Rachida vallen als wat late duiven binnen. «Ik liep stage in Brussel, waardoor ik weet wat het is voor een multiculturele klas te staan.»

Briefing

Kerim maakt de eerste afspraken: over op tijd komen, afwezigheden, het lesrooster, de gedragscode op school. Iedereen knikt en glim-

lacht. De leerlingen krijgen hun eerste les in het concreet maken van abstracta: respect, participatie, elkaar accepteren, niet over de streep gaan. Wat kan dat betekenen? De helft van de leerlingen heeft geen pen en papier bij zich. De les begon morgen toch pas?

«Toen ik me voor leerkracht ging inschrijven op de hogeschool kreeg ik als eerste reactie 'Weer zo'n sukkelaar'». Of hij wist wat hij het eerst in de klas ging vertellen? «Niemand leert je dat, hé, die kneepjes voor de eerste dag. Ik weet hoe je leerplannen moet maken, maar hoe je die eerste dag aanpakt... Op deze school hebben alle beginnende leerkrachten een briefing achter de rug met de directeur en de leerkracht leerlingenbegeleiding. Daardoor ben ik er nogal gerust in.»

de kneepjes»»

LUC DAEREMANS

Een 'goede' leerkracht

Acht tips van de leerlingen

- 1 Leg de les goed uit.
- 2 Leg het nog eens uit als we het niet snappen.
- 3 Zorg voor afwisseling.
- 4 Maak af en toe een grapje.
- 5 Stel duidelijke eisen.
- 6 Houd u aan de afspraken.
- 7 Leg goed uit hoe het precies zit met de punten.
- 8 Toon interesse voor ons leven buiten de school.

p.s. Lekker ruiken mag ook!

«Neem een blaadje papier...»

Dieter Everaert, 23 jaar, leraar biologie-chemie (licentiaat)

«Vooraan is er ook plaats», zegt Dieter een beetje zenuwachtig. Voor ze het beseffen zitten de 'vierdes' met hun neus voor het schoolbord. Zelfs de rebel van de klas schuift een bank naar voren. Twee meisjes achteraan in de klas zijn het erover eens: 'Hij is een wijze leerkracht'.

«Neem een blaadje papier en stel u kort voor: naam, adres, hobby's... Ha, jij kijkt naar tv als hobby. Naar welke programma's? Probeer eens 'Overleven' op Canvas. Heel interessant voor de lessen chemie.» Dieter linkt telkens de antwoorden aan de lesmaterie. Hij wint vlotjes de goedkeuring van zijn klas. «Ik zou met mezelf moeten lachen, als ik nu een strenge opmerking zou maken.»

Groene opvatting

Met zijn lange haren valt Dieter meteen op in de leraarskamer. Als oud-leerling voelt hij zich niet vreemd in het College Onze-Lieve-Vrouw van Deinsbeke in Zottegem. De leerkrachten van vroeger zijn nu collega's. «Als ik aan mijn universitaire studie biologie begon, was dat met de bedoeling later les te geven. Maar de aggregatieopleiding heeft een te laag rendement. Ik voel mij een idealist. Als leerkracht kan je waarden meegeven via de lessen. Ik doe dat vanuit een groene opvatting. Ik ben intensief bezig met milieu en biodiversiteit. In de klassieke lessen biologie en chemie komt deze problematiek nauwelijks aan bod. Je moet je les breder kaderen, vind ik, dat maakt ze interessant.»

LUC DAEREMANS

«Ik voel mij onwennig»

Jessie Ruts, 24 jaar, leraar kleuteronderwijs

Heeft de nieuwe vijf plankenkoorts? «Zullen we elkaar troosten?» vraagt ze aan de kleuters met haar allerzachtste stem. Jessie werkt vandaag voor het eerst echt als kleuterjuf in de Alice Nahon basisschool van het gemeenschapsonderwijs in Putte. «Vorige week kreeg ik een telefoontje voor een interim. De vaste juf is met zwangerschapsverlof en de eerste vervangster belde af. Ik had voor mijn eerste dag veel meer willen voorbereiden.» Toch klikt het meteen tussen de driejarigen en de juf in blue jeans en op gimpjes. Alle tranen drogen op als de ouders de deur uit zijn. Eén voor één hangt Jessie de kinderen een mannetje met hun naam om: Seppe, Pieter, Stef, Timothy, Myrthe, Nikita, Janne, Xander...

Vieze spin

«Zullen we nu naar het toilet gaan?» stelt Jessie voor. Ze laat de kleuters een treintje vormen en ze tsoeken naar de deur naast het kleuterklasje. Naar het toilet gaan is altijd een beetje reizen in de eerste kleuterklas. «Jabbedabbedoe, mondjes toe», scandeert Jessie later. «Eerst alle handjes op de rug. We tekenen pas als we allemaal een blad papier en waskrijtjes hebben.» Seppe tekent een vieze spin. «Ik kende de school al door hier stage te doen», zegt Jessie. «Maar ik had nog nooit de start van het schooljaar meegemaakt. Toen we de ouders daarnet onthaalden, was ik zeer onwennig. Een beetje bang dat ze zo'n jonge leraar kleuteronderwijs, recht van de hogeschool, niet voor vol zouden aanzien.»